

Негласні слідчі (розшукові) дії та оперативно-розшукові заходи: поняття, сутність і співвідношення

Погорецький Микола Анатолійович – завідувач кафедри правосуддя юридичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, доктор юридичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України,

Сергєєва Діана Борисівна – доцент кафедри правосуддя юридичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка, кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник

На підставі наукового аналізу положень Кримінального процесуального кодексу України 2012 р. та чинної редакції Закону України “Про оперативно-розшукову діяльність” у статті розглядається співвідношення негласних слідчих (розшукових) дій та оперативно-розшукових заходів, робиться висновок про недоцільність їх ототожнення.

Ключові слова: негласні слідчі (розшукові) дії, оперативно-розшукові заходи, процесуальна діяльність, засоби доказування, оперативно-розшукова діяльність, негласні методи.

З метою посилення боротьби зі злочинністю, особливо організованими її формами, підвищення ефективності кримінального процесу у розв’язанні кримінальних конфліктів, посилення взаємозв’язку гласних і негласних методів отримання інформації про злочин, усунення низки перешкод використання можливостей останніх у забезпеченні кримінального провадження та у цілому підвищення ефективності кримінального провадження, до нового кримінального процесуального законодавства уведений інститут негласних слідчих (розшукових) дій, закріплений у главі 21 Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України) 2012 року.

Однак у науковій літературі неодноразово висловлювалася думка, що новий КПК України надає слідчим оперативно-розшукових функцій, створює гібрид із двох у чомусь схожих, але по суті й за технологією різних видів діяльності; що із впровадженням інституту негласних слідчих (розшукових) дій оперативно-розшукова діяльність (далі – ОРД) як державно-правова інституція втратить свою самостійність чи взагалі буде ліквідована.

В науковій літературі зазначається, що така таємна спрямованість більш властива не процесуальній, а оперативно-розшуковій діяльності та робиться висновок, що зазначені дії мають бути передбачені у спеціальному законі та не повинні відноситися до слідчих дій [1, с. 33]. Так, М. Є. Шумило вважає, що по суті розслідування включає проведення слідчих дій й оперативно-розшукових заходів, які відповідно називаються слідчі (розшукові) і негласні (розшукові) дії (гл. 20 і 21), зазначаючи при цьому, що їх назва не є коректною через чітке розмежування в процесуальній літературі й законодавстві слідчих, оперативно-розшукових та розшукових дій [2, с. 24]. Д. Й. Никифорчук та О. Ю. Заблоцька доходять висновку, що застосування ряду положень нового КПК України взагалі змінює уявлення про оперативно-розшукову діяльність, суб’єктів ОРД та оперативно-розшукові заходи [3, с. 43].

Метою цієї статті є визначення співвідношення негласних слідчих (розшукових) дій та оперативно-розшукових заходів як засобів здійснення процесуальної та оперативно-розшукової діяльності.

Перш за все, зазначимо, що законодавець визначив негласні слідчі (розшукові) дії як різновид слідчих (розшукових) дій, відомості про факт і методи проведення яких не підлягають

розголошенню, за винятком випадків, передбачених КПК України (ч. 1 ст. 246) [4].

Разом з тим, вважаємо, що найбільш повно розкриває сутнісні ознаки негласних слідчих (розшукових) дій їх визначення, відповідно до якого під негласними слідчими (розшуковими) діями слід розуміти заходи, що складаються із сукупності пошуко-пізнавальних і посвідчувальних прийомів, відомості про факт та методи проведення яких не підлягають розголошенню, проводяться уповноваженим кримінальним процесуальним законом суб'єктом з метою виявлення й закріплення фактичних даних і відомостей про їх джерела для отримання доказів у кримінальному провадженні та їх перевірки.

До негласних слідчих (розшукових) дій, виходячи з чинного КПК України, відносимо: 1) аудіо-, відеоконтроль особи (ст. 260); 2) накладення арешту на кореспонденцію (ст. ст. 261, 262); 3) зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж (ст. 263); 4) зняття інформації з електронних інформаційних систем (ст. 264); 5) обстеження: публічно недоступних місць; житла чи іншого володіння особи (ст. 267); 6) установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу (ст. 268); 7) спостереження: за особою, річчю або місцем (ст. 269); 8) аудіо-, відеоконтроль місця (ст. 270); 9) контроль за вчиненням злочину у формах: а) контрольована поставка, б) контрольована та оперативна закупка, в) спеціальний слідчий експеримент, г) імітування обстановки злочину; 10) виконання спеціального завдання з розкриття злочинної діяльності чи злочинної організації (ст. 272).

Зазначимо, що доцільно погодитися із законодавцем, який відніс негласні слідчі (розшукові) дії до різновиду слідчих (розшукових) дій, оскільки їх сутнісні ознаки є тотожними [5].

Негласність, що означає “невідомий для інших, прихований, таємний” [6] досліджуваного виду слідчих (розшукових) дій полягає у тому, що методи пізнання, які застосовуються в ході проведення негласних слідчих (розшукових) дій, не підлягають розголошенню. Зазначимо при цьому, що не підлягають розголошенню як види та сутність негласних методів отримання інформації про злочин, відомості про які становлять державну таємницю, так і факт використання в ході проведення негласних слідчих (розшукових) дій загальнонаукових методів пізнання (методи спостереження, опитування та інше також застосовуються таємно).

Не підлягає розголошенню також і факт проведення негласних слідчих (розшукових) дій. Постанова слідчого, прокурора про проведення негласних слідчих (розшукових) дій, клопотання про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії, ухвала слідчого судді про дозвіл на проведення негласної слідчої (розшукової) дії та додатки до нього, протокол про проведення негласних слідчих (розшукових) дій підлягають засекречуванню в порядку, встановленому законодавством.

При цьому зазначимо, що негласність факту проведення негласних слідчих (розшукових) дій носить відносний характер, вона не є абсолютною, на що вказано у законодавчому визначенні негласних слідчих (розшукових) дій – “за винятком випадків, передбачених КПК України” (ч. 1 ст. 246). Факт проведення негласної слідчої (розшукової) дії як подія минулого стає відомою особам, щодо яких ці негласні слідчі (розшукові) дії проводилися (ст. 253). У випадку досягнення мети проведення негласної слідчої (розшукової) дії та використання її результатів у доказуванні (ст. 256), а також у випадку використання її результатів у інших цілях (ст. 257) факт проведення негласної слідчої (розшукової) дії стає відомим певному колу осіб. Так, навіть у випадку подальшого здійснення кримінального провадження у закритому судовому засіданні, відомості про факт проведення негласних слідчих (розшукових) дій стають відомі сторонам та іншим учасникам кримінального провадження, що можуть бути присутні (ч. 2, 3, 4 ст. 27 КПК України). У зазначених випадках можуть ставати відомими й застосовуватися методи негласного отримання інформації про злочин. Також у разі допиту осіб, які проводили негласні слідчі (розшукові) дії або були залучені до їх проведення, відповідно до положень частини другої статті 256 КПК України, з метою оцінки доказів з точки зору належності, допустимості або достовірності, можуть ставитися питання стосовно методів отримання інформації в ході проведення негласної слідчої (розшукової) дії.

Проте, результати системного аналізу норм глави 21 КПК України та Закону України “Про оперативно-розшукову діяльність” (з відповідними змінами і доповненнями, внесеними Законом України № 4652-VI “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв’язку з прийняттям Кримінального процесуального кодексу України” від 13 квітня 2012 р.) [7] свідчать про те, що позиція, відповідно до якої введення до переліку процесуальних засобів отримання інформації про злочин негласних слідчих (розшукових) дій призводить до невинправданого змішування двох відносно відокремлених видів державно-владної діяльності, не є обґрунтованою.

Так, відповідно до частини першої статті шостої, пункту першого частини першої статті сьомої Закону України “Про ОРД” до початку кримінального провадження на ОРД покладається завдання пошуку фактичних даних про ознаки злочину, що здійснюється виключно суб'єктами ОРД на власний розсуд. У разі виявлення ознак злочину оперативний підрозділ, який здійснює оперативно-розшукову діяльність, зобов'язаний невідкладно направити зібрані матеріали, в яких зафіксовано фактичні дані про протиправні діяння окремих осіб і груп, відповідальність за які передбачена Кримінальним кодексом України, до відповідного органу досудового розслідування для початку та здійснення досудового розслідування в порядку, передбаченому КПК України (ч. 2 ст. 7 цього Закону). По-

рядок направлення оперативним підрозділом матеріалів за результатами ОРД до слідчого підрозділу регламентований Інструкцією з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами внутрішніх справ у попередженні, виявленні та розслідуванні кримінальних правопорушень, затвердженою Наказом МВС України від 14 серпня 2012 року № 700 [8].

Слід зазначити, що за кримінально-процесуальним законодавством і законодавством про ОРД, чинним до 20 листопада 2012 р., був передбачений інститут оперативно-розшукового супроводження кримінального судочинства в межах відповідної оперативно-розшукової справи. Ініціатором оперативно-розшукових заходів при здійсненні такого супроводження був як слідчий (ч. 3 ст. 114 КПК України 1960 р., ч. 2 ст. 6, п. 2 ст. 7 Закону України “Про ОРД” в редакції, чинній до листопада 2012 р.), так і оперативні підрозділи (ст. 103 КПК України 1960 р., ст. ст. 1, 6, 8 Закону України “Про ОРД” в редакції, чинній до листопада 2012 р.)

Проте використання результатів ОРД, отриманих як до порушення кримінальної справи, так і під час її оперативно-розшукового супроводження, особливо, для отримання доказів у кримінальній справі, супроводжувалося низкою труднощів, про що неодноразово зазначалося дослідниками та практиками. Зокрема, за результатами досліджень, у різні періоди та у різних регіонах України в інтересах кримінального судочинства використовувалося лише від 5 % до 20 % матеріалів ОРД, що містилися у відповідних оперативно-розшукових справах. Інші матеріали ОРД, на отримання яких затрачено багато людських, часових і матеріальних ресурсів за різних причин (недоцільності чи неможливості розкриття форм та методів ОРД, неякісності оперативно-розшукового документування, порушення законності їх отримання, невідповідності предмету доказування у кримінальній справі тощо) не використовувалися в інтересах кримінального судочинства [9, с. 195]. Наведені науковцем дані свідчать про недостатній взаємозв'язок ОРД і досудового розслідування за КПК України 1960 р. та попередньою редакцією Закону України “Про ОРД”.

Генезис використання матеріалів ОРД у кримінальному процесі, а також його сучасний стан, актуальні проблемні аспекти цієї діяльності та шляхи їх вирішення становлять предмет самостійних наукових досліджень, тому в межах цієї статті детально розглядатися не будуть. Зазначимо лише, що функції ОРД продовжують виконуватися уповноваженими суб'єктами ОРД. Використання матеріалів ОРД в інтересах кримінального судочинства продовжує залишатися актуальним й за новою формою кримінального процесу. При цьому орган досудового розслідування уповноважений додатково на застосування негласних засобів пізнання злочину – провадження негласних (розшукових) слідчих дій, які не є оперативно-розшуковими. Для розуміння співвідношення негласних слідчих (розшукових) дій

з ОРД необхідно встановити їх співвідношення із подібними за сутністю засобами ОРД – відповідними оперативно-розшуковими заходами, передбаченими чинним законодавством про ОРД.

Необхідно зазначити, що, не зважаючи на те, що поняття ОРЗ є фундаментальним для теорії ОРД, кримінального процесу, криміналістики та ряду інших наук, використовується у низці статей Закону України “Про ОРД”, зокрема, пункті першому частини першої статті шостої; пункті першому частини першої статті сьомої та інших, його визначення в законодавстві відсутнє.

Зважаючи на значення поняття ОРЗ для теорії, законодавства й практики, йому як предмету наукового дослідження присвячено низку наукових праць вітчизняних і зарубіжних учених-фахівців у теорії ОРД, кримінального процесу, криміналістики та інших наук і галузей знань [10–16]. Проте, проблема визначення поняття оперативно-розшукових заходів, оперативно-розшукових дій та їх співвідношення потребує окремого висвітлення і є предметом самостійного дослідження. А тому, не вдаючись до докладного її аналізу, зазначимо, що в теорії ОРД та кримінальному процесі поділяється точка зору, відповідно до якої ОРЗ розуміються як сукупність узгоджених, взаємопов'язаних і поєднаних між собою загальною метою та завданнями дій уповноважених Законом про ОРД суб'єктів, що здійснюються переважно негласно шляхом використання оперативних сил, засобів, методів і форм [17, с. 144].

Варто зауважити, що у чинному Законі України про ОРД та у відомчих нормативно-правових актах відсутня й окрема стаття, яка б встановлювала вичерпний перелік ОРЗ, із розкриттям їх змісту, підстав і порядку проведення, як це має місце, наприклад, у законодавстві про ОРД окремих країн СНД та Балтії [18, с. 196–352]. Оперативно-розшукові заходи, поряд з іншими заходами, що здійснюються оперативно-розшуковими підрозділами, лише у загальній формі вказані у ст. 8 Закону України про ОРД, яка встановлює права підрозділів, що здійснюють ОРД. Окремі з них, а також підстави та порядок їх здійснення, документування й надання органам, що ведуть кримінальний процес, передбачені у розрізних закритих відомчих нормативно-правових актах, які не є доступними для всіх суб'єктів кримінально-процесуальних відносин.

За результатами аналізу положень ст. 8 Закону України про ОРД, можна зробити висновок, що оперативно-розшуковими заходами є наступні: 1) опитування осіб; 2) контрольована поставка, контрольована та оперативна закупка; 3) ознайомлення з документами та даними, що характеризують діяльність підприємств, установ та організацій, а також у передбачених законом випадках витребування документів і даних, що характеризують діяльність підприємств, установ, організацій, а також спосіб життя окремих осіб, підозрюваних у підготовці або вчиненні злочину, джерело та розміри їх доходів; 4) відвідування жилих та інших приміщень за згодою їх власни-

ків або мешканців для з'ясування обставин злочину, що готується, 5) негласне виявлення та фіксація слідів тяжкого або особливо тяжкого злочину, документів та інших предметів, що можуть бути доказами підготовки або вчинення такого злочину; 6) проникнення та обстеження публічно недоступних місць, житла чи іншого володіння особи; 7) виконання спеціального завдання з розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації; 8) здійснення аудіо-, відеоконтролю особи; 9) зняття інформації з транспортних телекомунікаційних мереж; 10) зняття інформації з електронних інформаційних мереж; 11) накладення арешту на кореспонденцію, її огляд та виїмка; 12) спостереження за особою, річчю або місцем; 13) аудіо-, відеоконтроль місця; 14) установлення місцезнаходження радіоелектронного засобу.

Ми не відносимо до оперативно-розшукових заходів здійснювані в межах ОРД оперативні організаційно-управлінські та організаційно-забезпечувальні заходи [18, с. 420], якими, на наш погляд, є: наявність (у законі – мати) гласних і негласних штатних та позаштатних працівників; використання конфіденційного співробітництва; використання за згодою адміністрації службових приміщень, транспортних засобів та іншого майна підприємств, установ, організацій, а так само за згодою осіб – житла, інших приміщень, транспортних засобів і майна, які їм належать; створення та використання заздалегідь ідентифікованих (помічених) або несправжніх (імітаційних) засобів; створення й застосування автоматизованих інформаційних систем; звернення у межах своїх повноважень із запитом до правоохоронних органів інших держав та міжнародних правоохоронних організацій та інші.

Організаційно-управлінські, як і оперативно-забезпечувальні заходи (операції), не мають самостійного характеру, а є допоміжними, оскільки спрямовані на успішне проведення інформаційно-пізнавальних заходів, і у кінцевому рахунку – на створення умов для своєчасного отримання оперативної інформації.

Результати порівняльного аналізу виокремлених нами оперативно-розшукових заходів, передбачених у ст. 8 Закону України “Про ОРД” та негласних слідчих (розшукових) дій, перелік яких зазначено вище, дають підстави для висновків про наступне. Перелік оперативно-розшукових заходів є ширшим за відповідний перелік негласних слідчих (розшукових) дій за рахунок включення до них тих заходів, що проводяться гласно, тобто відкритими, не таємними методами. Гласними ОРЗ є, наприклад, опитування осіб, ознайомлення з документами, даними (п. 4 ч. 1 ст. 8 Закону про ОРД), відвідування жилих та інших приміщень громадян за згодою їх власників або мешканців тощо. Операції із захоплення злочинців також проводяться в переважній більшості гласно, відкрито. Негласність підготовки до такої операції не відносить цей захід до негласних, оскільки мова йде про методи й форми саме проведення заходу, а не підготовки до нього. Так, негласність, прихованість підготовки до проведення, наприклад, обшуку, не відносить

цю слідчу (розшукову) дію до числа негласних. Ефект раптової проведення тієї чи іншої слідчої (розшукової) дії відноситься до числа тактичних прийомів, досить ефективних в окремих слідчих ситуаціях [19]. За своєю сутністю гласним оперативно-розшуковим заходам, що проводяться до початку розслідування, кореспондують гласні слідчі (розшукові) дії та інші процесуальні дії, передбачені відповідними положеннями КПК України – допит, огляд, тимчасовий доступ до речей та документів тощо.

В свою чергу, негласні слідчі (розшукові) дії виокремлені у відповідний вид слідчих (розшукових) дій саме за ознакою прихованості факту й методів їх проведення.

Зазначимо при цьому, що Законом України “Про державну таємницю” [20] визначено, що інформацією у сфері державної безпеки та охорони правопорядку, що може бути віднесена до державної таємниці, є інформація про засоби, матеріально-технічне забезпечення, форми, методи й результати оперативно-розшукової діяльності (п. 4 ч. 1 ст. 8 Закону). Проте Звід відомостей, що становлять державну таємницю, затверджений Наказом СБ України від 12 серпня 2005 р. № 440 (з подальшими змінами) [21], відносить до відомостей, що становлять державну таємницю, не лише відомості про зміст, організацію, результати здійснення комплексу або окремого оперативно-розшукового заходу (п. 4.4.4 Зводу), але й відомості про факт або методи проведення негласної слідчої (розшукової) дії (п. 4.12.4 Зводу) (ступінь секретності – “таємно”, строк дії рішення про віднесення інформації до державної таємниці – 5 років). На наш погляд, стаття 8 Закону України “Про державну таємницю” потребує доповнення за рахунок включення до її змісту положення, відповідно до якого інформація про засоби, методи й результати проведення негласних слідчих (розшукових) дій також може бути віднесена до державної таємниці.

Разом з тим, результати порівняльного аналізу сутності негласних оперативно-розшукових заходів і негласних слідчих (розшукових) дій дає підстави для висновку, що вони суттєво розрізняються між собою за метою та завданнями проведення; фактичними й юридичними (правовими) підставами проведення; за правовим статусом суб'єктів їх здійснення й, відповідно, за характером правовідносин, що виникають у ході їх здійснення; сферами здійснення; за процесуальним значенням отриманих результатів; за об'єктом, формами і методами відомчого контролю та прокурорського нагляду за їх здійсненням, що обумовлює їх відособленість.

Висновок. Негласні слідчі (розшукові) дії, передбачені главою 21 КПК України, мають однакову ґносеологічну природу, один і той же алгоритм здійснення із однойменними негласними оперативно-розшуковими заходами, передбаченими ст. 8 Закону України Про ОРД. Вони проводяться із застосуванням тотожних методів пізнання події злочину, в одному й тому ж режимі таємності.

Проте негласні слідчі (розшукові) дії та ОРЗ суттєво розрізняються між собою за сферами та правовим режимом здійснення: за метою та за-

вданнями проведення; фактичними й юридичними (правовими) підставами проведення; за правовим статусом суб'єктів їх провадження (навіть якщо проводяться оперативними працівниками, то ті мають статус слідчого) й, відповідно, за характером правовідносин, що виникають у ході їх здійснення; за процесуальним значенням отриманих результатів; за об'єктом, формами та методами відомчого контролю і прокурорського нагляду за їх здійсненням.

Список використаних джерел

1. Грошевий Ю. М. До питання про можливість проведення негласних слідчих дій у кримінальному процесі України / Ю. М. Грошевий // Теоретичні основи забезпечення якості кримінального законодавства та правозастосовчої діяльності у сфері боротьби зі злочинністю в Україні : матеріали наук. конф. (Харків, 15 трав. 2009 р.) / ред. кол. В. І. Борисов (голов. ред.) та ін. – Х. : Право, 2009. – С. 29–33.
2. Шумило М. С. Оперативно-розшукові і слідчі дії: взаємозв'язок і розбіжність (гносеологічна і правова природа) / М. С. Шумило // Становлення системи негласного розслідування у кримінально-процесуальному законодавстві України : матеріали круглого столу (Київ, 7 жовт. 2011 р.). – К. : Видавець Ліпкан О. С., 2001. – С. 24–29.
3. Никифорчук Д. Й. До питання проведення негласних слідчих (розшукових) дій / Д. Й. Никифорчук, О. Ю. Заблоцька // Становлення системи негласного розслідування у кримінально-процесуальному законодавстві України : матеріали круглого столу (Київ, 7 жовт. 2011 р.). – К. : Видавець Ліпкан О. С., 2001. – С. 43–44.
4. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13 квіт. 2012 р. № 4651-VI ; Закон України “Про внесення змін до деяких законодавчих актів України у зв'язку з прийняттям Кримінального процесуального кодексу України” від 13 квіт. 2012 р. № 4652-VI. – Х. : Право, 2012. – 392 с.
5. Сергєєва Д. Б. Поняття та види слідчих (розшукових) дій за чинним КПК України / Д. Б. Сергєєва // Право України. – 2013. – № 11. – С. 180–188.
6. Словник української мови : [в 11 т.] – 1974. – Т. 5 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sum.in.ua>.
7. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон України від 18 лют. 1992 р. № 2135-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1992. – № 22. – Ст. 303.
8. Інструкція з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами внутрішніх справ у попередженні, виявленні та розслідуванні кримінальних правопорушень : затв. Наказом МВС України від 14 серп. 2012 р. № 700 // Збірник нормативно-правових актів України, що регламентують окремі питання кримінального провадження / [упоряд. С. М. Алфьоров, С. М. Міщенко та ін.] ; за заг. ред. В. І. Сліпченка. – К. : ТОВ “АРТ-Дизайн”, 2012. – 250 с.
9. Погорецький М. А. Удосконалення взаємозв'язку оперативно-розшукової діяльності і досудового розслідування в новому КПК України та його реалізація в діяльності СБ України: проблемні питання / М. А. Погорецький // Нова форма досудового розслідування в проєкті КПК України та проблеми її реалізації в діяльності СБ України : матеріали міжвід. наук.-пр. конф. (м. Київ, 27 берез. 2012 р.). НА СБУ. – К. : Наук.-вид. відділ НА СБ України, 2012. – С. 191–196.
10. Захарцев С. И. Оперативно-розыскные мероприятия. Общие положения / С. И. Захарцев. – СПб. : Изд-во Р. Асланова “Юрид. центр Пресс”, 2004. – 259 с.
11. Антонов В. В. К вопросу о сущности и содержании оперативно-розыскных мер / В. В. Антонов // Актуальные вопросы теории оперативно-розыскной деятельности : труды Акад. управления МВД России. – М., 2001. – С. 60–64.
12. Бобров В. Г. О правовой природе оперативно-розыскных мероприятий: исходные положения к исследованию проблемы / В. Г. Бобров // Актуальные вопросы теории оперативно-розыскной деятельности : труды Акад. управления МВД России. – М., 2001. – С. 65–73.
13. Сервецький І. В. Проблеми теорії оперативно-розшукових заходів / І. В. Сервецький // Наук. вісник НАВСУ. – 2002. – № 3. – Ч. II. – С. 51–59.
14. Чечетин А. Е. К вопросу о понятии оперативно-розыскных мероприятий / А. Е. Чечетин // Проблемы формирования уголовно-розыскного права (Оперативно-розыскная теория и практика в государствах-участниках СНГ) : вневед. сб. науч. работ / Под ред. А. Ю. Шумилова. – М. : Изд-ль Шумилова И. И., 2003. – Вып. 6. – С. 89–98.
15. Чечетин А. Е. О понятии розыскных мер в новом УПК РФ / А. Е. Чечетин // Уголовное право. – 2004. – № 1. – С. 96–97.
16. Шумилов А. Ю. Юридические основы оперативно-розыскных мероприятий : учеб. пособ. / А. Ю. Шумилов. – М. : Изд-ль Шумилова И. И., 1999. – 128 с.
17. Погорецький М. А. Оперативно-розшукові заходи: проблеми правового регулювання / М. А. Погорецький // Боротьба з організованою злочинністю і корупцією (теорія і практика) : наук.-практ. журнал Міжвід. наук.-досл. центру з проблем б-би з орг. злоч. при РНБО України. – 2007. – № 14. – С. 135–145.
18. Горяинов К. К. Федеральный закон “Об оперативно-розыскной деятельности”: комментарий / К. К. Горяинов, Ю. Ф. Кваша, К. В. Сурков. – М. : Новый Юрист, 1997. – 576 с.
19. Тактика использования внезапности в раскрытии преступлений органами внутренних дел : учеб. пособ. / В. П. Бахин, В. С. Кузьмичев, Е. Д. Лукьянчиков. – К. : НИИРПО КВШ МВД СССР, 1990. – 56 с.
20. Про державну таємницю : Закон України від 21 січ. 1994 р. № 3855-XII // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 16. – Ст. 93.
21. Про затвердження Зводу відомостей, що становлять державну таємницю : Наказ Служби безпеки України від 12 серп. 2005 р. № 440 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0902-05>.

На основаних наукового аналізу положень нового Уголовного процесуального кодексу України и Закона України “Об оперативно-розыскной деятельности” в действующей редакции в статье рассматривается соотношение негласных следственных (розыскных) действий и оперативно-розыскных мероприятий, делается вывод о нецелесообразности их отождествления.

On the basis of the scientific analysis of the new Criminal procedure code of Ukraine and the Law of Ukraine “About the operative-search activity” the correlation of the secret consequence (search) actions and operative-search measures are examined in the article, the conclusion about the pointlessness of their equation are drawn.

Стаття надійшла до редакції журналу 29 вересня 2014 року.